N°. 45.

BREDASCHE COURANT

DONDERDAG 6 JUNIJ.

ZEGEL 1½

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, brengen bij deze ter kennisse der Ingezetenen en verdere belanghebbenden, dat het schieten en werpen met geschut, bij de practische exercitiën der Kadetten van de Koninklijke Militaire Akademie op de Oosterhoutsche en Teteringsche Heide, op den 15 dezer Maand een aanvang zal nemen en tot de helft van Julij zal voortduren; met waarschuwing om tot den 15 Julij aanstaande, de passage in de rigting van het geschut te vermijden, ten einde zich aan geene ongelukken bloot te stellen.

Breda, den 4. Junij 1850.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 3en Junij.

De wet tot wijziging der kieswet is door de wetgevende vergadering in hare zitting van den 31sten Mei met 433 tegen 241, en dus met eene meerderheid van 192 stemmen aangenomen, nadat nog een aantal amendementen verworpen waren.

In de zitting van ll. Zaturdag is door den heer *Leon Faucher* verslag uitgebragt omtrent de talrijke petitiën welke tegen de kieswet bij de vergadering waren ingekomen. Vele daarvan waren volgens den heer *Faucher* in hoogst onvoegzamen stijl vervat, waarvan hij eenige voorbeelden aanhaalde, die door de linker zijde met toejuichingen, maar door de regter zijde met gemor ontvangen werden. Het geheele getal der onderteekeningen van die petitiën was 527,000. Talrijke reclamatiën waren bij de vergadering ingediend over de wijze waarop de opstellers van de petitiën die onderteekeningen hebben weten te verkrijgen; sommige daaronder waren van vrouwen, minderjarigen of bedeelden; zelfs schijnen vele valsch te zijn. De linker zijde ontving die mededeelingen onder herhaald schaterend gelach, en dit zoo stelselmatig, dat de waarnemende president (generaal *Bedeau*) genoodzaakt was het te verbieden. Daarop liet de rapporteur eene petitie rondgaan, voorzien van 400 handteekeningen, welke alle blijkbaar van eene hand afkomstig waren. Vermits hierover vervolgingen zullen worden ingesteld, stelde de heer *Faucher* voor, geen besluit aangaande deze en soortgelijke petitiën te nemen, hebbende de minister van justitie verlangd, dat zij aan het parket verzonden zouden worden. Eene der bedoelde petitiën, ingediend door eenen der vertegenwoordigers, droeg de lomp nagebootste handteekening van den minister van binnenlandsche zaken. Twee der petitiën waren door de besturen van kleine gemeenten geteekend, in strijd met de wet, waarbij hun gelast is, zich alleen met locale aangelegenheden bezig te houden. De commissie stelde voor, de verzending der beide petitiën naar den minister van justitie. De heer *Th. Bac* verzette zich er tegen, dat men de petitionarissen «aan de justitie zou overleveren", zoo als hij het noemde. Hij trachtte te betoogen dat de onregelmatigheden, welke zich in de onderteekeningen hebben voorgedaan, aan toeval geweten moeten worden. Na korte discussie werd besloten dat de regelmatige petitiën zouden nedergelegd worden op het bureau des renseignements; dat de beide bovengemelde petitiën van gemeenteraden zouden verzonden worden aan den minister van binnenlandsche zaken; dat de als valsch beschouwde petitiën zouden worden verzonden aan den minister van justitie; en dat de gedrukte petitiën, die geenen naam van drukker dragen, aan denzelfden minister zouden worden verzonden. Bij de stemming over deze conclusiën gezamenlijk, werden zij goedgekeurd met 429 tegen 225 stemmen.

Heden heeft de wetgevende vergadering de derde beraadslaging over het ontwerp betrekkelijk het handelzegel hervat.

— De *Moniteur* behelst heden den tekst van de door de wetgevende vergadering ll. Vrijdag aangenomen wet op de verkiezingen. Zij is nog dien eigen dag door den President der republiek geteekend. Alle geruchten die men verspreid had nopens den afkeer des Presidents om de wet uit te vaardigen, zijn dus hiermede vervallen.

— Naar het zich laat aanzien zal de partij der orde, na de thans behaalde zege en de eendragt die voor 't oogenblik onder haar bestaat, gebruik maken om nieuwe wetten tegen de democratische en socialistische partij tot stand te brengen.

— Men heeft weder geheime genootschappen, en geheime fabrieken en bewaarplaatsen van kruid en krijgsbehoeften ontdekt. Ten gevolge van gedane huiszoekingen, heeft men oproerige geschriften en proclamatiën gevonden.

— De wekelijksche staat der Fransche bank is gunstiger dan sedert geruimen tijd het geval was. De hoeveelheid geldswaardig papier is toegenomen met fr. 4,250,000: de voorraad specie met fr. 1,300,000, de in omloop zijnde biljetten met fr. 2,550,000 aan achterstallig handelspapier heeft de bank slechts fr. 67,143. Deze verbetering is blijkbaar een gevolg van den verbeterden politieken toestand des lands.

— Naar men verzekert, is het geschil met Engeland bijgelegd, en zou het traktaat, 't welk te Londen is gesloten, tusschen den minister *Palmerston* en den gezant *Drouyn de Lhuys* ten uitvoer worden gelegd, indien namelijk de Grieksche regering daar tegen geene bezwaren had, en niet liever verkoos, zich te onderwerpen aan de bepalingen, die haar door den heer *Wyse* waren voorgeschreven. Het ontbreekt niet aan personen, die het er voor houden, dat het Londensche traktaat minder gunstig is voor Griekenland dan de voorwaarden van den heer *Wyse*.

— De minister van landbouw en koophandel, heeft een prijs van 10,000 franken uitgeloofd voor dengene die een doeltreffend geneesmiddel voor de besmettelijke longziekte van het hoornvee zal aanwijzen.

— De heer *Lamartine* heeft een verlof van twee maanden genomen; hij wil binnen dien tijd naar Smyrna gaan, om bezit te nemen van de landerijen, hem door de Porte geschonken.

— Op het Koninklijk paleis te Madrid worden de noodige toebereidselen gemaakt voor de bevalling der Koningin, welke tegen de helft der maand Junij te gemoet wordt gezien. De Ministerraad heeft ook reeds bepaald, op welke wijze de heugelijke gebeurtenis aan de bevolking der hoofdstad bekend zal worden gemaakt; wanneer de Koningin aan een zoon het leven schenkt, zullen door drie verschillende batterijen 25 kanonschoten worden gelost; is het eene dochter, dan zal eene enkele batterij 25 kanonschoten lossen.

— De beurs was onveranderd: 3 pCts. 58,30; 5 pCts. 93,60; Rente-Leening 78.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 2den Junij.

Uit Kopenhagen worden door de Hamburger bladen de volgende berigten van den 29sten Mei medegedeeld:

«De generaal *Krogh* is tot opperbevelhebber van het leger benoemd en reeds derwaarts vertrokken. Vóór het einde der maand zal alles gereed zijn voor den intogt in Sleeswijk, en dat het daartoe werkelijk komen zal, niettegenstaande men het voorstel om met Pruissen eenen afzonderlijken vrede te sluiten van de hand gewezen heeft, daaraan twijfelt hier niemand. Vooraf echter zal, naar men beweert, de Koning, als laatste woord, eene proclamatie aan zijne onderdanen in Sleeswijk en Holstein uitvaardigen.

«De door den afgevaardigde *Schöler* aangekondigde interpellatie betrekkelijk de Sleeswijk-Holsteinsche aangelegenheden is tot de volgende week uitgesteld, naar verzekerd wordt ten gevolge van de vertoogen der ministers, welke aan genoemden afgevaardigde onder het oog gebragt hebben, hoe ontijdig in de tegenwoordige omstandigheden zijne interpellatie zou wezen."

— De wapeningen in verschillende gedeelten der Pruissische Monarchie wordt voortgezet. Van ieder artillerie-regiment zullen vier batterijen en eene kolonne, alzoo zes en dertig batterijen en negen kolonnes mobiel gemaakt worden. De vestingen Neisse en Glatz in Silezië worden in staat van verdediging gesteld. Prins *Adalbert* van Pruissen, die den 27sten der afgeloopen maand te Posen aankwam, om inspectie over de bezetting te houden, zou aldaar gezegd hebben dat de 10de divisie en de derde afdeeling van het 5de artillerie-regiment onverwijld mobiel gemaakt en naar de Oostenrijksche grenzen in Silezië gezonden zullen worden. Het gerucht wilde verder dat de Russische troepen ook in de zuidelijke gouvernementen, gelijk vroeger uit Warschau en Lowicz gemeld is, zamentrekken, en dat men eerlang het bevel verwachtte om over de grenzen te trekken. Op de parade te Posen werd den 28sten Mei aan de troepen bevel tot het dadelijk afnemen der Duitsche kokarde van de mutsen gegeven.

— Volgens een nog niet volkomen bevestigd gerucht, heeft de Saksische regering den 25sten Mei de officiële verklaring naar Berlijn opgezonden, dat zij zich van het den 26sten Mei 1849 aldaar gesloten Verbond losmaakt.

— In eene nota, door de Pruissische regering en derzelver bondgenooten aan het Oostenrijksche kabinet gerigt, verklaren deze, wel is waar, bereid te zijn, gevolmagtigden naar Frankfort af te zenden, ten einde in gemeenschappelijk overleg met de overige Duitsche mogendheden mede te werken tot regeling der Duitsche aangelegenheden, doch zonder aan Oostenrijk het uitsluitend regt van voorzitterschap toe te kennen; wij-

ders, dat de aldaar te nemen besluiten enkel verbindend zijn voor de regeringen, die hiertoe hare vrije toestemming geven. In onze staatkundige kringen is men niettemin overtuigd, dat, bij wijze van minnelijke schikking, deze zwarigheden ligtelijk uit den weg zullen geruimd en de te houden conferentien met het gewenschte gevolg zullen bekroond worden."

— Het officiële dagblad van Florence bevat het verdrag, 't welk tusschen de Oostenrijksche en de Toskaansche regeringen is tot stand gebragt voor de tijdelijke bezetting van het Groothertogdom door eene divisie Oostenrijksche troepen van 10,000 man; welk aantal, naar vereisch van omstandigheden, met wederzijdsch overleg, zal kunnen gewijzigd, maar niet beneden 6000 man verminderd worden. Deze troepen zullen eene afzonderlijke afdeeling uitmaken, van verschillende wapens, van al het noodige, ook van een reserve-artillerieperk, voorzien. Zij staat, wat de krijgstucht betreft, onder de bevelen van den bevelhebber van het Oostenrijksche leger in Italië.

NEDERLANDEN.

BREDA, der 5den Junij.

Ll. Zaturdag heeft de Tweede Kamer der Staten-Generaal eene openbare zitting gehouden.

Zijn ingekomen drie missives van de Eerste Kamer, houdende kennisgeving van de in de zitting dier Kamers gisteren aangenomen wetten. Een aantal petitiën, meest alle bezwaren inhoudende tegen sommige bepalingen der Provinciale wet, worden naar de daartoe bestemde Commissie verzonden.

De Voorzitter stelt voor de beraadslagingen over de kieswet, het algemeen verslag waarover in gereedheid is, op dingsdag 4 Junij te bepalen, welk voorstel aangenomen wordt met 28 tegen 16 stemmen. Ten gevolge eener bedenking van den heer *van Hall*, wordt ook goedgevonden den dag voor de interpellatie van den heer *van Hoëvell* aan den Minister van Kolonien nader vast te stellen. Op voorstel des Ministers van Finantien wordt, met 25 tegen 20 stemmen, besloten de scheepvaartwetten aan de orde te stellen na afhandeling der wetten op het kiesregt en de zamenstelling der Provinciale Staten.

De Commissie voor de petitiën brengt verslag uit op een aantal in hare handen gestelde stukken, waaronder een adres van *H. van Vuuren c. s.* te Haaften, de tusschenkomst der Kamer inroepende tot herstelling van hun regt en handhaving van het regt der Kerk. De Commissie is van oordeel dat de Regering onbevoegd was tot het sluiten der bij dat adres bedoelde overeenkomst, waarbij, naar de meening der adressanten, kerkelijke eigendommen zijn vervreemd en aan particuliere personen weggeschonken, terwijl het Gouvernement meende dat de bewuste goederen het eigendom waren van den Staat. Derhalve adviseert de Commissie tot de nederlegging van het adres ter griffie en verzending bij afschrift aan het Gouvernement, met te kennengeving dat de Kamer opheldering verlangt omtrent de feiten, bij dat adres opgegeven, en de daarmede in verband staande handelingen van het Gouvernement. De zaak geeft aanleiding tot langdurige discussiën, waaraan o. a. onderanderen, de voormalige minister voor de Hervormde en andere eerediensten, de heer *van Heemstra*, deel neemt, maar die, uit hoofde er geen genoegzaam aantal leden meer tegenwoordig is, tot geen besluit leiden, weshalve de beslissing tot Maandag wordt uitgesteld.

In de zitting van Maandag werd na kennisgeving van eenige ingekomen stukken, aan de orde gesteld de voortzetting der discussiën, van Zaturdag jl., over de conclusie van de commissie voor de verzoekschriften betrekkelijk het adres van *H. van Vuuren c. s.*, te Haaften, waaromtrent door de Commissie was voorgesteld de nederlegging ter griffie en de verzending naar het Ministerie, met verzoek om ophelderingen, terwijl door den heer *van Heemstra* was voorgesteld, om nopens dat verzoekschrift over te gaan tot de orde van den dag.

Na langdurige beraadslagingen, wordt het voorstel der Commissie met 25 tegen 18 stemmen aangenomen.

Dienvolgens zal het adres nedergelegd worden ter griffie en zal een afschrift daarvan worden gezonden aan den Minister, tot het bekomen van ophelderingen.

De heer *van Eck* heeft daarna verslag gedaan op 16 adressen, houdende bedenkingen tegen het wets-ontwerp, strekkende tot regeling van het kiesregt en de benoeming van afgevaardigden ter Eerste en Tweede Kamer, en tegen het wets-ontwerp betreffende de regeling van de zamenstelling en de magt van de Provinciale Staten. — Al deze verzoekschriften zullen worden nedergelegd ter griffie.

— Uit het antwoord der Regering op het verslag nopens het ontwerp van wet, tot regeling van het kiesregt en de benoeming van afgevaardigden ter Eerste en Tweede Kamer, blijkt onderanderen het volgende: De Regering heeft met genoegen gezien, dat de meerderheid der leden zich met de indeeling van het Rijk in kiesdistricten vereenigde, en daarvoor gronden bijbragt, die de Regering gaarne ook tot de hare maakt. Zich aan provinciale grenzen te binden, om daardoor soms ruim 20,000 zielen in ééne provincie te doen insmelten in reeds voltallige districten, of wel een kiesdistrict uit naauwelijks 25,000 zielen zamen te stellen, komt der Regering stellig ongrondwettig voor, zoodat zij daartoe ook dan niet zou kunnen besluiten, al deelde zij in de vrees voor de gevaren en nadeelen, die de bestrijders van het systeem der Regering zich uit het veronachtzamen der grenzen hebben voorgesteld; maar zij kan in die vrees niet deelen, en meent haar voor het minst als overdreven te kunnen beschouwen; zij zal daaromtrent echter in geene betoogen treden, vermits hier alles van bijzondere inzigten en beschouwingen afhangt, en het kwaad, zoo het al bestond, bij het bestaan der bepalingen van de Grondwet, onvermijdelijk zou wezen.

Tegen het instellen van grootere kiesdistricten, dan van 45,000 zielen, wordt door sommige leden ingebragt, dat daaruit vermindering der deelneming aan het verkiezen der leden van de Tweede Kamer is te vreezen. De kiezers, om bij het openen der stembriefjes tegenwoordig te zijn, zouden zich te ver moeten verplaatsen, zij zouden dikwijls den candidaat, die kans had de meeste stemmen te verkrijgen, niet kennen; het deelnemen aan de verkiezing zou hun daarom onverschillig zijn. Moeijelijkheid, om bij het openen der briefjes tegenwoordig te zijn, schijnt geene aanleiding te kunnen wezen om zich van deelneming aan de keuze te onthouden. Wanneer toch de opening plaats vindt, is de keuze reeds volbragt, is hieraan niet meer toe noch af te doen. Voor den kiezer komt het op de inlevering, niet op de opening aan. De eerste zal hem, ook bij het instellen van groote kiesdistricten, door het aanwijzen van vele onder-districten, gemakkelijk te maken zijn. Van den uitslag der laatste zal hij spoedig genoeg kennis verkrijgen. Dat de candidaat, die de meeste kans had, in een groot district niet bekend zou kunnen worden, is bezwaarlijk aan te nemen. In den tegenwoordigen tijd, inzonderheid in Nederland, bestaat voldoende gelegenheid, om zich omtrent de personen, die bij de verkiezing in aanmerking komen, te onderrigten.

Als een tweede bezwaar tegen groote districten, wordt aangevoerd, dat daarvan het toelaten der benoeming van afgevaardigden bij betrekkelijke meerderheid het gevolg moet wezen. Volgens de artt. 104 en 105 van dit wets-ontwerp, zal bij het verkiezen der leden van de Tweede Kamer alleen dan betrekkelijke meerderheid van stemmen gelden, wanneer bij eene eerste stemming geene volstrekte meerderheid is verkregen, en, naar aanleiding der 3de zinsnede van art. 105, bij de tweede stemming over meer dan twee personen moet worden herstemd. In alle andere gevallen zal, buiten het geval van staken van stemmen, de volstrekte meerderheid alleen beslissen. Het Gouvernement ziet niet in, hoe het scheppen van districten, niet meer bevattende dan 45,000 zielen, hierin verandering zou kunnen brengen. Ook in zulke districten ware het toch van even groot belang, de kiezers niet door te dikwerf herhaalde oproepingen van de deelneming aan de keuze af te schrikken.

Men vreest eindelijk van groote kiesdistricten, en dit acht men het grootste bezwaar, dat zij zeer vreemdsoortige bestanddeelen der bevolking zullen zamenvoegen, waaronder minderheden zullen zijn, die er prijs op stellen hare meer bijzondere belangen behoorlijk vertegenwoordigd te zien. De Regering moet hierop antwoorden, dat, waar de Vertegenwoordigers des Rijks te kiezen zijn, alle gedachte aan vertegenwoordiging van bijzondere belangen op zijde gezet, en louter op het welzijn van het geheele Nederlandsche Volk gelet behoort te worden; dat voorts eene bepaling welkom moet zijn, die de vreemdsoortige bestanddeelen onzer bevolking, zoo zij bestaan, in onderlinge aanraking brengen en er toe leiden zal, dat zij zich beschouwen als ingezetenen en leden van één Staat, als loten van éénen stam.

De geest der Grondwet kan geen andere zijn dan nationale kiezers zooveel mogelijk te verkrijgen, dat daarvan te meer wordt afgeweken, hoe grooter het aantal districten, en dus hoe kleiner het aantal dergenen is, die een volksvertegenwoordiger kunnen benoemen, zal wel niet worden betwijfeld. En dan is het zeker, dat eene indeeling in districten, kleiner dan voor de uitvoering en geregelden gang van het verkiezingswerk gevorderd is, niet overeen zou stemmen met onze constitutionele beginselen. Waar de Regering nog districten van omstreeks 45,000 zielen heeft voorgedragen, is zij daartoe slechts door redenen van noodzakelijkheid gebragt, redenen die meestal niet zoozeer door daar, ter plaatse bestaande locale omstandigheden werden te weeg gebragt, maar die de algeheele indeeling van het Rijk als van zelf medebragt.

Ten aanzien van het algemeene denkbeeld waarvan de Regering bij het vaststellen van den census is uitgegaan, was het haar aangenaam te zien dat de meerderheid der leden in hare gronden deelde. Het door eenige leden voorgestaan gevoelen, dat men het middencijfer tusschen *f* 160 en *f* 20 als punt van uitgang had moeten kiezen, schijnt niet wel overeen te brengen met de grondwettige bepaling, die slechts twee getallen, een maximum en een minimum, noemt. Dat de voorgestelde cijfers de gelegenheid niet openlaten, om in onderscheiden gemeenten, zonder herziening der Grondwet, den census te verlagen, komt der Regering voor, geen bezwaar maar eene aanbeveling te zijn; het is geraden, de zucht tot verlaging van den census te voorkomen, niet op te wekken. Of door den voorgedragen census het kiesregt zal worden toegekend aan ingezetenen, die de ter uitoefening daarvan noodige zelfstandigheid en politische ontwikkeling missen, zou slechts bij de toepassing der cijfers op elke gemeente kunnen blijken; bij het vaststellen van den census, is telkens en voor elke streek of plaats onderzocht, met de betaling van welke som geschiktheid om te kiezen, in den regel, geacht kon worden gepaard te gaan.

„In het ontwerp zijn nog eenige wijzigingen gebragt, waardoor art. 4 vervalt, terwijl de meeste der verdere veranderingen van ondergeschikt belang zijn en meestal op de inlevering en het openen der stembriefjes betrekking hebben. Art 116 wordt nu dus gelezen: « Bij ontbinding van eene der Kamers of van beide, begint de rooster van aftreding telkens op nieuw te werken, voor de Eerste Kamer over twee jaren, voor de Tweede over één jaar, te beginnen met den eerstvolgenden derden Maandag in September."

— In de zitting van de Tweede Kamer van gisteren zijn de algemeene discussiën over de kieswet aangevangen.

De heer *Schiffer* was de eerste spreker. Hij behandelde drie punten: 1°. de districtsverdeeling; 2°. den census; 3°. den rooster van aftreding. Hij ontwikkelt zeer breedvoerig, dat de geest der Grondwet geene *Rijks*-indeeling, zoo als is voorgedragen, toelaat, maar eene indeeling van de provinciën in districten van 45,000 zielen. Hij bestrijdt op verschillende gronden het voorgedragen systeem, dat alle minderheden en specialiteiten den bodem inslaat. Hij wil een billijk aandeel in de vertegenwoordiging geven voor *alle* belangen in het staatkundige zoowel als in het godsdienstige,

Hij wil een evenredig aantal Katholijke en Israëlitische Staatsburgers in de Tweede Kamer hebben. Dat zal tot verdraagzaamheid en verbroedering leiden, terwijl het tegenwoordige voorstel tot onbillijkheid en daaruit voortvloeijende verwijdering tusschen de deelen der bevolking aanleiding zal geven. Buitendien is men in het eigen systeem van groote districten niet consequent gebleven, want er bestaan afwijkingen zoowel door de opneming in het ontwerp van districten van minder dan 90,000 en van districten van veel meer. Wat den census betreft, stelt spreker een klassificatie voor tusschen het *maximum* en *minimum* en wil die klassen verdeelen overeenkomstig de plaatselijke gesteldheid. Hij zal dan ook een amendement op de verdeeling der districten voorstellen, en van de al of niet aanneming daarvan zijne goed- of afkeurende stem doen afhangen. Omtrent het lot van het ontwerp, zeide hij, dat hij daarop niet wil vooruitloopen, maar dat hij het er voor houdt, dat, wanneer het vorig ministerie *deze* wet had aangeboden, dezelve zou zijn verworpen, en als dit ministerie het ontwerp van het vorige had voorgesteld, het zou zijn aangenomen.

De heer *van Hall* zegt vooraf, dat, na het tot stand brengen van de kieswet, hij zijn ontslag als lid zal nemen, om de kiezers de volle vrijheid te laten, ten einde van hunnen wil te doen blijken. Hij verklaart zich over 't algemeen voor de bepaling van den census; hij acht dien als proefneming niet te laag en gelooft niet, dat dezelve in de gevolgen gevaarlijk is voor de rust des lands. Hij heeft echter eenige bezwaren: 1°. vooral dat de *aanslag* in de belastingen gelden zal als betaling, en 2°. de zamenstelling der districten, vooral die van Friesland en gedeeltelijk ook in Overijssel. Hij is geen voorstander van Provincialismus, in den slechten zin, van dat woord maar acht het toch bedenkelijk, om allen provincialen geest uit te dooven; hij acht dit nadeelig voor eene vertegenwoordiging van alle belangen. Hij wacht nadere ophelderingen, maar gelooft, dat hij zal kunnen medewerken tot het in stand brengen der wet.

De heer *van Randwijck* bestrijdt de wet uit vier oogpunten, als, 1°. de verdeeling der kiesdistricten, met verontachtzaming der provinciale grenzen; 2°. de keuze bij betrekkelijke, in plaats van bij volstrekte meerderheid, ingeval van herkiezing; 3°. het stellen van den regel, dat de kiezers voor den gemeenteraad de helft van den census betalen; 4°. den census zelven; hij wenschte, dat op de plaatselijke gesteldheid meer ware gelet.

De heer *Bachiene* motiveert zijne gunstige beschouwing over het ontwerp. Het is de eerste sappige vrucht van onze nieuwe orde van zaken, waarbij de regtstreeksche verkiezingen als beginsel zijn aangenomen. Het ontwerp beantwoordt aan den geest van het verslag van de commissie der Grondwetsherziening. Hij gelooft, dat de grondslagen van den census bij dat ontwerp goed en behoorlijk zijn, met zekere geestdrift treedt hij tot het ontwerp toe. Hij wijst op de nationale kracht, welke een goed georganiseerd kiesregt geeft, en beroept zich op België, hoe dáár alles als één man om den Troon stond bij den aanslag te Risquons-tout, en dat alles, omdat het gevoel van burgerschap en staatsbelang in alle klassen der bevolking was doorgedrongen. — Het groote belang der wet zal hem over eenige ondergeschikte bezwaren en wenschen doen heenstappen, rekenende daarbij op de herziening van de tabel, gelijk in 't ontwerp ligt opgesloten.

De heer *van Doorn* ontwikkelt een algemeen bezwaar, namelijk de regeling van het algemeen kiesregt ook voor de gemeentelijke vertegenwoordiging, bij ééne en dezelfde wet. Hij twijfelt, of de bepaling van de helft van den census voor de verkiezing van den gemeenteraad overal met de plaatselijke gesteldheid zal overeen te brengen zijn. Hij meent, dat voor iedere plaats afzonderlijk de gesteldheid behoorde te worden onderzocht. Hij wenscht den gemeente-census bij de gemeentewet te regelen.

De heer *Groen van Prinsterer* klaagt allereerst over de overhaasting, waarmede deze wet is moeten behandeld worden. Vervolgens ontwikkelt hij zijn grootste bezwaar tegen het ontwerp, namelijk den lagen census, vooral in verband tot de beginselen, waarvan in deze wet is uitgegaan, waaronder hij voornamelijk rangschikt den geest van oplossing en zamensmelting der provincien, die leiden moet tot eene centralisatie, welke op despotismus uitloopt.

De heer *Hengst* verklaart zich voor het ontwerp; de hoofdbeginselen daarbij aangenomen, kan hij over het algemeen beämen en over eenige bijzondere bezwaren, welke hij uiteen zet, zal hij dan ook heen stappen.

Daar het uur reeds ver verstreken is en er nog vele sprekers zijn ingeschreven, wordt de vergadering verdaagd tot morgen ochtend ten 11 ure.

— Het Dagblad van 's Gravenhage behelst heden het volgend treurig berigt:

«De flaauwe hoop, die men nog in de laatste dagen op het herstel van den Prins scheen te mogen koesteren is niet verwezenlijkt geworden. Zorgvolle en liefderijke oppassing van teederminnende Ouders, noch gepaste aanwending van alle middelen die de geneeskunde aanbood, niets heeft kunnen baten. Na een ziekbed van meer dan drie weken, is de Prins heden avond ten 5¼ ure bezweken, in den jeugdigen ouderdom van 6 jaren en ruim 8 maanden. Onbeschrijfelijk zwaar is dit verlies van een lief, beminnelijk kind voor zijne Doorluchtige Ouders, Broeder en Nabestaanden; algemeen is de deelneming hier ter stede en door het geheele land zal zij weerklank vinden. De Almagtige, die dit kind aan zijne Ouders geschonken had, en het thans in Zijne ondoorgrondelijke wijsheid, tot zich geroepen heeft, schenke Hun de kracht, zich met gelatenheid aan Zijne wil te onderwerpen, en storte in Hunne harten overvloediglijk dien verkwikkenden troost, die het geloof en de godsdienst alléén kunnen schenken."

— De *Staats-Courant* spreekt het berigt tegen, hetwelk in verschillende dagbladen voorkomt, dat de baron *Louis van Heeckeren van Enghuizen* benoemd zou zijn tot attaché bij het Nederlandsche gezantschap te Weenen.

— Bij besluit van 2 Junij jl., n°. 59, heeft zijne Majesteit aan *A. F. van Aken*, ijker van het vaatwerk in de kantons Bergen op Zoom, Oudenbosch en Zevenbergen, op zijn verzoek, eervol ontslag uit die betrekking verleend, en in zijne plaats aangesteld *A. van der Bom*, wonende te Oudenbosch.

— De ridderschap van Noordbrabant is ll. Zaturdag vergaderd geweest, en heeft voor de twee uit dat collegie ontstane vacatures bij de provinciale Staten gekozen de heeren mr. *J. B.* baron *van Hugenpoth tot den Beerenclaauw, Jr.*, substituut-officier van justitie bij de arrondissementsregtbank te Eindhoven en jhr. mr. *H. A. van Thye Hannes*, regter in de arrondissements-regtbank te 's Hertogenbosch; terwijl tot president der ridderschap is gekozen, baron *A. J. L. van den Bogaerde van ter Brugge.*

— Men verneemt, dat aan den Koning door den ingenieur *W. C. Brade* een nieuw plan is aangeboden van eene communicatie van de hoofdstad met den overkant van het IJ, en wel door middel van een' ijzeren tunnel of tubulaire onderaardsche kokerbrug van 600 ellen lengte, welke door eene naamlooze maatschappij zou daargesteld worden.

— Gedurende de maand Mei zijn over den Hollandschen ijzeren Spoorweg vervoerd 101143 reizigers, en is de opbrengst geweest van reizigers *f* 86,425-45; van goederen *f* 12989-66. — Over den Rijnspoorweg zijn in Mei vervoerd 42997 reizigers; de opbrengst is geweest aan reizigers *f* 51861-25, aan goederen *f* 10977-07.

De zitting van de Belgische wetgevende kamers is gesloten. De wet op het middelbaar onderwijs is door den Koning geteekend en uitgevaardigd, en de heer *Dindal*, die in den senaat het verslag over die voordragt heeft uitgebragt, is deswege met de Leopoldsorde begiftigd.

Uit het *Repertorium*, Tijdschrift voor de Geneeskunde in al haren omvang, door Dr. *van Hasselt* en den Paardenarts *Hekmeijer*, III. jaarg. bl. 247, nemen wij het volgende over:

Belasting op de honden.

De Kommissie belast met het onderzoek van het project der Wet voor eene belasting op de honden in Frankrijk, heeft het invoeren dezer Wet met 1 Januarij 1850 voorgesteld. Alléén de honden van armen blinden zijn van deze belasting vrijgesteld. De belasting zelve komt ten voordeele der gemeenten. Het minimum derzelve is 1 franc, het maximum 10 francs, geregeld naar de meerdere of mindere nuttigheid dezer dieren.

In Engeland brengt de belasting op de honden jaarlijks op 5 millioenen francs, en in België bijna een half millioen francs. — Voor de gemeenten is dit dus eene belangrijke bijdrage; ook zal het aantal honden daardoor verminderen, vooral der zonder bepaalde eigenaar rond loopende, waardoor de dolheid meer zeldzaam onder deze dieren zal worden. (*Moniteur Agricole*, Janv. 1850). Vergel. *Repertorium*, III. Jaarg., bladz. 160.

Ook hier te lande wordt reeds in onderscheidene gemeenten, eene belasting op de honden geheven. Het ware te wenschen, dat zij, bij eene Wet, overal werd ingevoerd. Dr. *J. van Dissel* vooral heeft zich sedert lang veel moeite gegeven om die hier ingevoerd te krijgen. Zie zijn werkje: *De dolle en niet dolle honden in Nederland.* Doesborgh, bij *de Bruin*, 1844, 8°.; nog onlangs heeft hij zich daartoe op nieuw bij rekeste aan de hooge Regering gewend, welk rekest, meen ik, eenige weken geleden in de *N. Rott. Cour.* is opgenomen.

F. C. H.

De *Staats-Courant* deelt heden het volgende mede:

Door den weleerwaarden heer dr. *Gützlaff* is aan dr. *Hoffmann*, Japansch transalateur te Leyden, afgegeven afschrift van een Chineesch edict, betrekkelijk de zaak der christelijke zending in China, in de maand October 1848, door het stedelijk bestuur van Sjáo hing foè uitgevaardigd. De vertaling van dat edict, aan het Ministerie van Kolonien door dr. *Hoffmann* ingediend, luidt als volgt:

Opzettelijk uitgevaardigd:

Sin, de prefect van Sjáo hing foè (1) in behandeling genomen hebbende verbodene bedrijven, en thans bepaaldelijk met opzigt tot het rapport van den gegradueerden meester (mandarijn) *Tjáo Tsjin Song*, inhoudende:

» Een man van Sjan jin hien (2), namens *Tsjin sze mei*, van Hiâng » Kiâng (3) in Kwang-tong hier gearriveerd zijnde, is begonnen het ware » beginsel van het woord des heils te verkondigen, en heeft een ledig » huis ingerigt tot plaats zijner mondelinge verspreiding. Maar zoude men het » hebben kunnen denken, dat de ingezetenen ter dezer stede zoo dom zijn, » om gedurig aan voornoemde plaats een groot geschreeuw en geraas te ver- » wekken, en in hooge mate tot dezulken behooren, die niets weten van » beschaafd gedrag? Het is daarom, dat ik bij dit speciaal schrijven het » verzoek doe dat een ernstig verbod tegen eene herhaling van zulke » handelingen worde uitgevaardigd,"

neemt, op grond van bestaande bepalingen het navolgende besluit:

De » leer van den Heer des Hemels" (dat is de Christelijke religie) is het die bij uitsluiting door alle buitenlanders in eere wordt gehouden. Zij behoort in haren oorsprong tot de ware leer, en is geenszins valsche verleiding of dwaalleer. Zij is gelijk te stellen met (onze) oude klassieke boeken.

De Gouverneur-Generaal der beide provincien Kwang-tong en Kwangsi, president van het geregtshof, heeft op zijn berigt aan den Keizer, verlof ontvangen, dat er vergunning verleend worde, om voortaan in elke provincie op die plaatsen welke voor den (buitenlandschen) handel openstaan, die leer te verspreiden.

Dat het volk dit op voornoemde plaats niet verhindere.

Uit een naauwkeurig onderzoek dezer leer, blijkt dat er niets in is, wat niet de menschen aanspoort, om het goede te doen. Stellig misleidt zij 's menschen harten niet! Hoe kan nu het onverstandig gemeen, onder eenig voorwendsel, botsing veroorzaken en de rust verstoren? Dit is immers de onbeschoftheid ten top gedreven.

Behalve het bevel dat wij geven, om met gestrengheid het groot geschreeuw te keer te gaan, vaardigen wij, daarmede in overeenstemming handelende, deze afkondiging uit.

Het is bevolen, en de lieden ter dezer stede, allen zonder uitzondering, moeten het wel verstaan en begrijpen.

Het is uw verschuldigde pligt, dat een ieder zich aan zijne hantering houde, en zich niet onderwinde, stoornis te veroorzaken ter plaatse waar gepreekt wordt.

---

(1) Sjáo hîng-foè, stad van den eersten rang in de provincie Tsjè Kiâng, op 30° 6' noorderbreedte en 118° 29' 42" lengte ten oosten van Parijs.

(2) Sjân jîn hiën, stad van den derden rang, behoorende tot den departement Sjáo hîng-foè.

(3) Hiâng kiâng, vulgo Hongkong, eiland aan den ingang der baai van Canton, op 22° 17' noorderbreedte, en 111° 44' lengte ten oosten van Parijs, sedert 1841 aan de Engelschen afgestaan.

Ook de leeraars zullen (van hunne zijde) in rust en vrede de wetten moeten houden, en er naar streven, dat er geene stoornis ontsta.

Mogt echter iemand baldadig zich hiertegen verzetten, zoo is aan den gegradueerden meester voornoemd, alsmede aan de leeraars, vergunning verleend, om zich tot de Mandarijnen te wenden, ten einde men de overtreders vatte, en streng, zonder toegevendheid, betraffe. Elkeen is gehouden, zonder tegenspraak te gehoorzamen, en zich niet te verzetten tegen dit speciaal edict.

Gehoorzaamt !

Uitgevaardigd in het 28ste jaar van Tao Kwang, in de 8ste maand, 21ste dag (d. i. den 22sten October 1848).

Zegel der stad:
Sjào-hing-foè.

Wij zien te gemoet, dat deze afkondiging, ter plaatse waar het Woord des Heils verkondigd wordt, worde uitgehangen.

BAROMETER- EN THERMOMETERSTAND, TE BREDA.

Mei 1850. Correctiën enz., als vroeger.

(Zie Bredasche Courant van 14 Maart ll. N°. 21).

Datum.	A.	B.	Thermom^{r}.	
1	76049	75967	10°	om 11 ure s'av. 4°
2	6463	6448	9	— 11 ure — 3,50°
3	6758	6720	14	
4	5936	5896	14	
5	5334	6284	15	
6	5139	5099	11,25	
7	4892	4857	22,50	
8	4704	4661	14,50	
9	5618	5608	13	
10	6309	6274	13,50	
11	6414	6379	18,50	
12	6179	6137	18	
13	6333	6293	18,50	
14	6250	6200	13	
15	5779	5736	13,50	
16	5712	5674	15	
17	5932	5927	8,75	
18	5885	5855	15,25	
19	5803	5758	20,50	
20	5579	5534	19	
21	5361	5301	23	
22	5325	5275	22	
23	5185	5155	18,25	
24	4913	4888	17	
25	5422	5437	18	
26	5710	5700	19,75	
27	5783	5753	24,25	
28	6473	6463	22	
29	6413	6473	20	
30	6344	6299	23,75	
31	6543	6528	21	

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 3 Junij.

TARWE: N. Poolsche, is heden bij partij wat lager afgegeven, als: 130 ℔ ƒ 270; voorts nog bij gerijven verkocht: 131 ℔ O. bonte Pools. ƒ 287, 290; 128 ℔ Jar. dito ƒ 270; 130 ℔ N. dito ƒ 280; 128 ℔ Jar. Rijn ƒ 250; 126 ℔ Jar. Zeeuwsche ƒ 245; 124 ℔ Jar. Vriesche ƒ 200.

ROGGE zonder verandering: 119 ℔ O. Pruiss. ƒ 146; 125 ℔ Jar. dito ƒ 152.

GERST in één doen: 105 ℔ Old. Zomer ƒ 95.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT stil: 124 ℔ N. Amersf. ƒ 160; 116 ℔ N. Holsteins. ƒ 135.

KOOLZAAD, op 9 vaten Olie te leveren: in Sept. eerstk. 56 P. vl.

RAAPOLIE: op 6/w. ƒ $44^1/_4$; Vlieg. ƒ $43^1/_4$ à 43; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. eerstk. ƒ $34^1/_8$; 1 Mei eerstk. ƒ 35.

LIJNOLIE: op 6/w. ƒ $34^1/_2$; Vlieg. ƒ $33^1/_2$.

HENNEPOLIE: op 6/w. ƒ $39^1/_2$.

RAAPKOEKEN ƒ 52 à 55. — LIJNKOEKEN ƒ 6 à 8.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 4. JUNIJ 1850.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van ƒ 7,00	tot »	7,25.
Het dito dito Rogge	» » 4,80	» »	4,85.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» »	» »	
Het dito dito Boekweit	» » 0,00	» »	4,60.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		»	0,10.
Een licht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		»	0,15.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		»	$0,23^1/_2$.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		»	0,24.
Een Nederl. pond Tarwe-meel		»	0,16.
Een dito pond grof Tarwe-meel		»	0,15.
Een dito pond Boter		»	0,66.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	ƒ 0,00	tot ƒ	1,80.
Het 1000 Eiken Telhout		»	2,60.
Het 1000 Doof Hout		»	2,00.
De kar Spaanders		»	2,85.
De » Struiken		»	2,80.
De 100 Mutsaard		»	3,50.

TWEE HONDERD ELFDE STAATS-LOTERIJ.

TWEEDE KLASSE.

1° Trekking. N°. 7881, ƒ 2500; N°s. 16391, 12648, ieder ƒ 1000.

2° — N°. 3246, ƒ 5000; N°s. 11324, 10145, 9397, 11871, 6496, ieder ƒ 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (4 *Junij*) was de fondsnotering: Ned. $2^1/_2$ pCt. $56^7/_{16}$, $^1/_2$; 3 pCt. 66; 4 pCt. $86^3/_{16}$, $^7/_{16}$, $^3/_8$; O. Ind. Leening 4 pCt. $85^1/_8$, $^1/_4$; Aand. Rijn-spoorw. 90; Belgie $2^1/_2$ pCt. $47^3/_4$; Fr. Oblig. 3 pCt. $53^1/_8$, $^1/_2$, $^7/_{16}$; Spanje Ardoins $12^{13}/_{16}$, $^7/_8$; dito van £10 p. st. $13^3/_{16}$, $^5/_{16}$, $^1/_4$; dito Onbep. St. $12^1/_2$, $^{11}/_{16}$; 3 pCt. $37^5/_8$, $^3/_4$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $32^7/_{16}$, $^9/_{16}$; Coupons Ardoins $7^7/_8$; Fransche Uitgest. 4, $^1/_{16}$; Portugez. te Londen 5 pCt. 35, $^1/_8$; Id. 4 pCt. $33^7/_{16}$, $^9/_{16}$; Rusland 5 pCt. 105; dito 1828—29 $104^1/_2$; Certif. 1831—33 $95^5/_8$; 4 pCt. bij *Hope* $86^3/_4$; Id. bij *Stieglitz* 86; Oostenr. Metalliek $77^1/_2$, $^3/_4$; $2^1/_2$ pCt. 41; dito Nieuwe $41^7/_8$, 42; Nieuwe 5 pCt. $82^1/_8$, $^1/_4$; Weenerbank bij *Goll* $82^3/_4$; Denem. 5 pCt. $97^3/_4$; Braz. $89^3/_4$.

Advertentiën.

VERKOOP VAN TWEE RIJPAARDEN,

TE *TILBURG*.

De Griffier DAAMEN, te *Tilburg*, zal, ten gevolge van het plotseling overlijden van den WelEdG. Heer FAUST, te *Parijs*, 1e Lt. korps Limb. Bondscontingt. Kavallerie, op *Maandag* den 10. *Junij* 1850, 's middags om 12 uren, aan het Logement de *Gouden Zwaan* op den *Heuvel*, publiek om kontant geld,

VERKOOPEN:

1°. Een Donkerbruine MERRIE, oud 8 jaren, kortstaart, taille 1.897.

2°. Een Kastanjebruine RUIN, oud 5 jaren, langstaart, taille 1.976.

Zijnde beide RIJPAARDEN van Hannoversch ras, zonder teekens, en bijzonder goed gedresseerd; een uur voor de Verkoop te zien.

Zegt het Voort.

** Bij BROESE & COMP., te Breda, zijn voorhanden en te bekomen de volgende belangrijke meest

VLAAMSCHE WERKEN:

GESCHIEDENIS VAN BELGIE, door Hendrik Conscience, prachtuitgaef versierd met 34 groote losse platen en 170 teekeningen, portretten, beeldletters, loofkransen, enz., geteekend door Wappers, Hamman, Louters, Lies, Jacob Jacobs, Hendrickx, Carolus, Baugniet, Van Lerius, De Hoy, enz., in hout gesneden door H. en W. Brown, Vermorken, Hemeleer, Pannemaker, enz.; een boekdeel, groot in-8°, van 538 bladz., op allerschoonst velyn papier gedrukt en ingenaeid met eenen gouden omslag .... ƒ 10,00.

GESCHIEDENIS VAN GRAEF HUGO VAN CRAENHOVE EN VAN ZYNEN VRIEND ABULFARAGUS, historische tafereelen uit de XIV eeuw, door denzelfden; teekeningen door Ed. Dujardin. Het werk is getrokken op twee kolommen in-4° met veelkleurige versierde lysten en 20 groote platen in-4°, op sineesch papier .... » 2,50.

AVONDSTONDEN, twaelf verhalen, zedeschetsen en zinnebeelden, door denzelfden; een boekdeel van 324 bladz., op fraei papier gedrukt en met schoonen omslag ingenaeid .... » 1,50.

EENIGE BLADZYDEN UIT HET BOEK DER NATUER, door denzelfden; van ongeveer 300 bl., in-8°, versierd met eene tytelplaet, geteekend door G. Wappers, in hout gesneden door H. Brown .... » 1,50.

SISKA VAN ROOSEMAEL, door denzelfden; tweede uitgaef, versierd met houtsneden; een boekdeel van 106 bladz. .... » 0,65.

DE LEEUW VAN VLAENDEREN OF DE SLAG DER GULDEN SPOREN, door denzelfden; derde uitgaef, dry boekdeelen ieder van ongeveer 200 bladz. .... » 2,25.

HOE MEN SCHILDER WORDT, door denzelfden; derde uitgaef, versierd met houtsneden .... » 0,50.

WAT EENE MOEDER LYDEN KAN, door denzelfden; tweede uitgaef, versierd met 50 houtsneden .... » 0,40.

LAMBRECHT HENSMANS, door denzelfden; twee boekdeelen, versierd met 40 houtsneden, geteekend door J. Mathyssen. Vyfde en zesde stuk der *Nederduitsche Kunstbibliotheek* .... » 1,50.

JACOB VAN ARTEVELDE. KAREL DE STOUTE. Twee onbekroonde dichtstukken uit de pryskampen van Gent en Antwerpen; door Th. Van Ryswyck .... » 0,60.

MUZEN-ALBUM, door Th. Van Ryswyck; jaerboeksken voor 1846. » 0,50.

HET BURGSLOT VAN SOMERGEM, door C. Ledeganck; een boekdeel, van 100 bladz., op schoon velyn papier gedrukt, versierd met zes groote platen op sineesch papier en beeldletters. Tweede stuk der *Nederduitsche Kunstbibliotheek* .... » 0,90.

DANIEL, door P.-F. Van Kerckhoven. Een boekdeel van 238 bladz. in-8°, versierd met eene schoone tytelplaet in hout gesneden .... » 1,00.

FERNAND DE ZEEROOVER, door denzelfden; een boekdeel van 136 bladz., op schoon velyn papier gedrukt, versierd met eene groote plaet op sineesch papier en met 25 beeldingen tusschen de letter, geteekend door E. Hamman. Derde stuk der *Nederduitsche Kunstbibliotheek* .... » 0,90.

MIJNHEER LUCHTERVELDE. Waarheden uit onzen tijd, door Ecc. Zetternam. Uitgegeven door de [illegible] van Nederduitsche letteroefening: De Taal is gansch het volk, te Gent .... » 1,25.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.